

Revisionsrapport

Uppföljning av granskning avseende styrning, uppfölj- ning och kontroll av resur- ser och resursutnyttjande inom grundskolan

Caroline Liljebjörn
Viktor Prytz

20 december 2017

Högsby kommun

Innehållsförteckning

Revisionell bedömning	2
1.1. Bedömningar mot kontrollmål.....	3
2. Inledning	4
2.1. Bakgrund	4
2.2. Revisionsfråga och kontrollmål.....	4
2.3. Metod och avgränsning	4
3. Iakttagelser och bedömningar	6
3.1. Systematiska kvalitetsarbetet	6
3.1.1. Bedömning och svar från år 2013	6
3.1.2. Iakttagelser vid uppföljningen.....	6
3.1.3. Bedömning.....	7
3.2. Resursfördelningssystemet	7
3.2.1. Bedömning och svar från år 2013	7
3.2.2. Iakttagelser	8
3.2.3. Bedömning.....	8
3.3. Andra medel för styrning, uppföljning och kontroll	8
3.3.1. Bedömning och svar från år 2013	8
3.3.2. Iakttagelser	9
3.3.3. Statistik i grundskolan	11
3.3.4. Bedömning.....	13

Revisionell bedömning

Revisorerna granskade år 2012 kommunstyrelsen utifrån följande revisionsfråga:

- Bedriver kommunstyrelsen verksamheten inom grundskolan på ett ändamålsenligt sätt?

Revisorerna bedömde att kommunstyrelsen inte bedrev verksamheten inom grundskolan på ett ändamålsenligt sätt. För år 2011 var det närmare 29 % av eleverna i år 9 som inte nådde målen. Resurser fördelades inte så att extra insatser och stöd lämnades till de elever och klasser som var i mest behov av det. Det systematiska kvalitetsarbetet fungerade inte på ett ändamålsenligt sätt ute på enheterna och för kvalitetsarbetet omfattade planering och uppföljning, men inte utveckling. Det fanns inte tydliga kriterier för att avgöra vilket omdöme som respektive målområde skulle ha. Nästan 93 % av lärarna hade en pedagogisk utbildning men det var inte lika många som hade utbildning i de ämnen som de undervisar i.

Revisorerna har beslutat att följa upp granskningen från år 2012 utifrån den revisionella bedömningen och svaret från kommunstyrelsen. Uppföljningen ska besvara följande revisionsfråga:

Har kommunstyrelsen vidtagit ändamålsenliga åtgärder och anpassningar till följd av revisorernas granskning från år 2012?

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte fullt ut har vidtagit ändamålsenliga åtgärder och anpassningar till följd av revisorernas granskning från år 2012.

Vi konstaterar att det systematiska kvalitetsarbetet inte varit spårbart i utbildningsutskottets protokoll under år 2016 och år 2017 samt att kommunstyrelsen inte vidtagit ändamålsenliga åtgärder vad gäller ett resursfördelningssystem för verksamheten. Vi ställer oss positiva till att kommunstyrelsen fastställt en struktur för det systematiska kvalitetsarbetet.

Vi har identifierat följande förbättringsområden som kommunstyrelsen bör beakta:

- Det är viktigt att kommunstyrelsen säkerställer att det systematiska kvalitetsarbetet implementerats fullt ut och genomförs i enlighet med den struktur som tagits fram.
- Vi rekommenderar att kommunstyrelsen skyndsamt utvecklar och beslutar om ett resursfördelningssystem som överensstämmer med skollagens krav. Beslutet bör föregås av simuleringar och tester av utfallet för skolorna.
- Vi anser att det, vid utvärdering av resultatmålen i delårsrapport och årsredovisning, bör framgå vad bedömningen av respektive perspektiv grundas på.

1.1. *Bedömningar mot kontrollmål*

Kontrollmål	Kommentar
Kontrollmål 1 Systematiskt kvalitetsarbete	Ej uppfyllt Vi konstaterar att kommunstyrelsen fastställt en struktur för det systematiska kvalitetsarbetet, men vi anser att strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet endast delvis har efterlevts. Kvalitetsredovisningar har upprättats på enhetsnivå, men det systematiska kvalitetsarbetet har inte varit spårbart i utbildningsutskottets protokoll under år 2016 och 2017. Det innebär i praktiken att det inte bedrivs något systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå vilket innebär att skollagen inte följs.
Kontrollmål 2 Resursfördelningssystemet	Ej uppfyllt Vi konstaterar att kommunstyrelsen inte tagit ställning till en ny modell för resursfördelning som tydligare visar vilka resurser som tilldelats verksamheten.
Kontrollmål 3 Andra medel för styrning, uppföljning och kontroll	Delvis uppfyllt Vi konstaterar att det finns mål för verksamhetens kvalitet inom ramen för de inriktningsmål som kommunfullmäktige beslutat om och att utbildningsutskottet årligen bereder resultatmål inför budgetprocessen. Vissa resultatmål ska utvärderas två gånger per år, men i delårsrapporten per 2017-08-31 saknas en beskrivning av vad bedömningen grundar sig på. Statistik visar att utmaningen har ökat för flera av de nyckeltal som ingick i revisionsrapporten från år 2012. Vi anser att utvecklingen till största del beror på den ökning av antalet elever som skett under de senaste årens flyktingkris.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Revisorerna granskade år 2012 kommunstyrelsen utifrån följande revisionsfråga:

- Bedriver kommunstyrelsen verksamheten inom grundskolan på ett ändamålsenligt sätt?

Revisorerna bedömde att kommunstyrelsen inte bedrev verksamheten inom grundskolan på ett ändamålsenligt sätt. För år 2011 var det närmare 29 % av eleverna i år 9 som inte nådde målen. Resurser fördelades inte så att extra insatser och stöd lämnades till de elever och klasser som var i mest behov av det. Det systematiska kvalitetsarbetet fungerade inte på ett ändamålsenligt sätt ute på enheterna och för kvalitetsarbetet omfattade planering och uppföljning, men inte utveckling. Det fanns inte tydliga kriterier för att avgöra vilket omdöme som respektive målområde skulle ha. Nästan 93 % av lärarna hade en pedagogisk utbildning men det var inte lika många som hade utbildning i de ämnen som de undervisar i.

Revisorerna har beslutat att följa upp granskningen från år 2012 utifrån den revisionella bedömningen och svaret från kommunstyrelsen.

2.2. Revisionsfråga och kontrollmål

Uppföljningen ska besvara följande revisionsfråga:

- Har kommunstyrelsen vidtagit ändamålsenliga åtgärder och anpassningar till följd av revisorernas granskning från år 2012?

Granskningen sker baserat på följande revisionskriterier:

- Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete och resursfördelningssystem.

Följande kontrollmål ska besvaras av uppföljningen:

- Systematiska kvalitetsarbetet
- Resursfördelningssystemet
- Andra medel för styrning, uppföljning och kontroll

2.3. Metod och avgränsning

Uppföljningen avgränsas till det område som granskningen år 2012 omfattade.

Vi har genomfört intervjuer med t.f. skolchef (tillika rektor för låg- och mellanstadiet vid Fröviskolan), rektor för högstadiet vid Fröviskolan samt ekonomichef och controller.

Vi har tagit del av följande dokument: budget 2016 och verksamhetsplan 2017-2018, budget 2017 och verksamhetsplan 2018-2019, årsredovisning 2016, delårsrapport 2017, dokumentet Struktur för det systematiska kvalitetsarbetet, kvalitetsredovisningar rektorsområde 1 år 2016 och år 2017 samt beslut och beslutsunderlag i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och utbildningsutskottet år 2015-2017.

Vi har utgått från granskningen år 2012 och uppdaterat statistiken i rapporten. Det har skett vissa förändringar av definitioner och sammanställning av den officiella statistiken sedan år 2012. Vi har använt den uppdaterade statistiken så att tidsserierna blir enhetliga.

Faktauppgifterna i rapporten har sakgranskats av t.f. skolchef samt rektor för högstadiet.

3. *Iakttagelser och bedömningar*

För varje kontrollmål redogörs för vilka bedömningar som gjordes i den ursprungliga revisionsrapporten och svaret som lämnades av kommunstyrelsen (KS § 61/2013). Därefter följer en beskrivning av de iakttagelser som gjorts i samband med uppföljningen och revisionella bedömningar som gjorts därpå.

3.1. *Systematiska kvalitetsarbetet*

3.1.1. *Bedömning och svar från år 2013*

I revisionsrapporten gjordes bedömningen att det saknades utveckling inom det systematiska kvalitetsarbetet och att kvalitetsarbetet på enheterna inte bedömdes fungera ändamålsenligt.

3.1.2. *Iakttagelser vid uppföljningen*

Det finns ett dokument som beskriver strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet. Dokumentet är beslutat i kommunstyrelsen i mars 2015.¹ Enligt dokumentet ska kvalitetsarbetet ske löpande under året enligt ett upprättat årshjul. Olika områden rapporteras vid olika tillfällen. För grundskolan kan det till exempel gälla analys och bedömning av måluppfyllelse, strukturella förutsättningar, normer och värde samt kompetensutveckling. Skolchefen ska hålla kvalitetssamtal fyra gånger per år med respektive chef.

I dokumentet beskrivs att det är utbildningsutskottet som bedriver det systematiska kvalitetsarbetet för huvudmannens räkning. Arbetet bedrivs genom att utbildningsutskottet under pågående verksamhetsår gör verksamhetsbesök och har en kvalitetskonferens där medarbetare, skolledare, skolchef och utbildningsutskottet deltar. I slutet av året sammanfattas de olika verksamhetsdelarnas kvalitetsarbete. Sammanfattningen presenteras för utskottet och utgör underlag för kommande års budgetberedning samt verksamhetsberättelsen som ingår i årsredovisningen.

Vi har gått igenom protokollen för utbildningsutskottet under år 2015-2017 för att ta del av hur utskottet arbetat med det systematiska kvalitetsarbetet. I juni 2015 fick utbildningsutskottet information om hur arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet hade bedrivits. En presentation gjordes av de uppföljningar som gjorts inom ramen för arbetet.² I juni 2016 konstateras att endast ett fåtal rapporter inkommit till utskottet och att förseringen berodde på att elevenkäten blivit uppskjuten. Utskottet beslutar att redovisningarna får ske på junisammanträdet.³ Under resterande del av år 2016 och år 2017 har vi inte funnit att det systematiska kvalitetsarbetet behandlats i utskottets protokoll. Av intervjuerna framgår att de inte deltagit i någon kvalitetskonferens. Nämndens ordförande beskriver att vissa verksamhetsbesök har genomförts till exempel tillsammans med kommunfullmäktige.

¹ KS § 63/2015-03-10

² UU § 84/2015-06-03

³ UU § 51/2016-05-04

Kommunfullmäktige har gett i uppdrag att ett förslag till skolpolitisk plan, som långsiktigt beskriver de utmaningar som Högsby kommun står inför, ska beredas.⁴ Ärendet har behandlats i utbildningsutskottet under år 2017.

På rektorsnivå sker kvalitetsredovisningar löpande enligt upprättad struktur. Vi har tagit del av kvalitetsredovisningar för rektorsområde 1 (högstadiet) för år 2016 och 2017. Den framtagna strukturen upplevs av de intervjuade stödja arbetet med kvalitet. På högstadiet hålls kvalitetskonferenser regelbundet där problem och goda exempel inom pedagogik diskuteras respektive lyfts fram.

På låg- och mellanstadiet upplevs det att kvalitetsarbetet försvåras av att undervisningen bedrivs i mindre enheter eftersom det blir svårt att se tendenser bland ett fåtal elever. Det beskrivs att vissa identifierade problem kvarstår även om resurser tillsätts. Kvalitetsarbetet har till viss del hämmats på grund av den mängd nyanlända som kommit till kommunen. Tillförordnad förvaltningschef beskriver att utskottet löpande fått information om behovet av lokal och personal under det senaste året.

3.1.3. Bedömning

Vi konstaterar att kommunstyrelsen fastställt en struktur för det systematiska kvalitetsarbetet som tydligt anger vad som efterfrågas från enheterna och från den övergripande nivån samt hur enheterna ska arbeta med det systematiska kvalitetsarbetet.

Vi anser att strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet delvis har efterlevts. I vår granskning har vi identifierat att kvalitetsredovisningar upprättas på enhetsnivå, men under år 2016 och år 2017 har det systematiska kvalitetsarbetet inte varit spårbart i utbildningsutskottets protokoll. Det innebär i praktiken att det inte bedrivs något systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå vilket innebär att skollagen inte följs.

Vi ser positivt på att det håller på att tas fram ett flerårigt inriktningsdokument som kan tjäna som grund för kommande verksamhetsplaner.

Vi bedömer kontrollmålet som ej uppfyllt.

3.2. Resursfördelningssystemet

3.2.1. Bedömning och svar från år 2013

För år 2011 var det närmare 29 procent av eleverna i år 9 som inte nådde målen. Resultatet låg i linje med det beräknade modellvärde som tas fram med hjälp av Skolverkets verktyg SALSA. I revisionsrapporten bedömdes att även om resultatet låg i linje med modellvärdet fick det inte tas som intäkt för att det var tillfredsställande. Resurser borde istället fördelas så att extra insatser och stöd lämnades till elever och klasser som var i mest behov av det. En sådan fördelning bedömdes försvåras i och med att det fanns flera skolor utanför tätorten som var små. Särskilda personalresurser måste tillföras för att skolan över huvud taget ska få en fungerande lärartäckning. Därvidlag sattes inte alltid den enskilde elevens behov i centrum.

---

⁴ KF § 80/2016-07-04

I kommunstyrelsens svar ges förslag till åtgärder som innebär att överväga fortsatt drift av små skolor samt i högre utsträckning tilldela resurser så att stöd kan ges till elever som är i behov av det.

3.2.2. Iakttagelser

Modellen för resursfördelning har inte förändrats sedan granskningen utfördes år 2012. På central nivå fördelas resurser utifrån demografiska förändringar. Inom utbildningsutskottets verksamhet fördelas budget till verksamheten i form av antal tjänster per 100 elever. På högstadiet avsätts 10 % av budgeten till specialundervisning. Det finns inga ytterligare medel att fördela om elevantalet ökar vilket innebär att det visar sig som ett budgetunderskott. Det finns ett fast antal assistenttjänster som fördelas efter behov. Assistenttjänsterna omfördelas om behovet förändras.

I årsredovisning 2016 står följande att läsa i utbildningsutskottets verksamhetsberättelse:

”Budgetering och budgetuppföljningssystemet inom UU har utvecklingspotential. Idag finns inte en tydlig koppling mellan barn/elevantal och budget. Förändringar i barn/elevantal under året slår inte igenom i budget och inte heller i budgetuppföljningar. Ett ändrat system för budgetering och budgetuppföljning kommer att tas fram under år 2017 för att implementeras under år 2018.”

Det har påbörjats ett arbete med att ta fram ett nytt resursfördelningssystem baserat på kostnad/elev, men det har inte färdigställts vid granskningstillfället. Arbetet har försenats på grund av personalförändringar inom förvaltningsledningen och på ekonomiavdelningen.

I enlighet med kommunstyrelsens svar har resurser tilldelats verksamheten både i form av personal och lokaler, till exempel har personaltätheten ökat. Se vidare avsnitt 3.3.2.

3.2.3. Bedömning

Vi konstaterar att kommunstyrelsen inte vidtagit ändamålsenliga åtgärder vad gäller resursfördelningssystemet. Vi konstaterar vidare att kommunstyrelsen inte har tagit ställning till en ny modell för resursfördelning som tydligare visar vilka resurser som tilldelats verksamheten.

I skollagen anges att resurserna ska fördelas utifrån barn och elevers behov och förutsättningar. Det innebär bland annat att resursfördelningen måste ske efter noggrann analys av barns och elevers behov och förutsättningar. Här har det systematiska kvalitetsarbetet en viktig roll i att identifiera bland annat strukturer, likheter och skillnader mellan skolorna. Vidare behöver ett resursfördelningssystem regelbundet utvärderas för att anpassas till förändringar.

Vi bedömer kontrollmålet som ej uppfyllt.

3.3. Andra medel för styrning, uppföljning och kontroll

3.3.1. Bedömning och svar från år 2013

I revisionsrapporten beskrevs att den utvärdering av målen i den balanserade styrningen som gäller servicen/medborgarna visar på OK-värde. Samtidigt beskrivs att kunskapsmå-

len vägde tyngst av de olika målen. I rapporten delades inte uppfattningen att kunskapsmålet kunde ges omdömet OK, när nästan 29 % av eleverna i år 9 inte nådde målen. Bedömningen var att tydliga kriterier behövde tas fram för att avgöra vilka omdöme som respektive målområde skulle ha. Det ifrågasattes även om målen var tillräckliga för att utvärdera kvaliteten.

Nästan 93 procent av lärarna hade vid granskningstillfället en pedagogisk utbildning men det var inte lika många som hade utbildning i de ämnen som de undervisade i. Vi bedömde att lärarna borde få utbildning i de ämnen som de undervisade i.

I kommunstyrelsens svar beskrivs att rektorerna i grundskolan ska fortsätta att identifiera hjälpinsatser i de lägre åldrarna för att alla elever ska nå målen för utbildningen. De ska även tillse att lärare i högre utsträckning har utbildning i de ämnen de undervisar i.

I kommunstyrelsens svar framgår att målen för verksamheten ska utvecklas på ett sätt så att kvaliteten kan utvärderas och åtgärder för utvecklingen kan vidtas.

3.3.2. Iakttagelser

I Högsby kommun har kommunfullmäktige antagit inriktningsmål för fem olika perspektiv. Utvärderingen sker enligt en femgradig skala. Utbildningsutskottet har antagit resultatmål för verksamheten. Dessa mål följs upp i delårsrapport och årsredovisning. I årsredovisning 2016 utvärderas kunskapsmålet: *"Elevernas kunskap ska kontinuerligt förbättras och hänsyn skall tas till elevernas olika förutsättningar och behov."* Målet ingår i perspektivet "Service/Medborgare" som får utvärderingen "Godkänt". Mellan våren 2015 och våren 2016 skedde en svag uppgång i meritfallen för årskurs 9. Vid jämförelse med kommunala skolor i riket placerar sig resultatet i Högsby på plats 269 av 290 kommuner.

Skolverket har utvecklat en modell för att jämföra slutbetygen i årskurs 9 mellan olika skolor, SALSA.⁵ I modellen tas hänsyn till föräldrars utbildningsnivå, fördelningen pojkar/flickor samt andelen nyinvandrade elever. När dessa faktorer vägs in rankas resultaten i Högsby kommun som nummer 29 av Sveriges 290 kommuner.

I juni 2016 antog utbildningsutskottet resultatmål för år 2017⁶. Dessa utvärderas första gången i delårsrapporten per 2017-08-31. Kunskapsmålet är formulerat enligt följande: *"Varje elev i årskurs tre, sex och nio ska bedömas nå kunskapskraven i alla ämnen och varje elev på gymnasieskolans nationella program ska ta gymnasieexamen inom 3 år. Mätning ska ske 1 gång per läsår i årskurs 3 och på gymnasiet samt 2 gånger per läsår i årskurs 6 och årskurs 9."* Perspektivet "Service/Medborgare" bedöms som "Godkänt", men för kunskapsmålet saknas en beskrivning vad bedömningen grundas på.

Inför budget 2018 har utbildningsutskottet antagit reviderade resultatmål.⁷ Kunskapsmålet formuleras: *"Betygsresultat, resultat från nationella prov följs upp och jämförs över tid och med nationella jämförelsetal. Resultatförbättringar ska nås."*

Vi har inte funnit att tydliga kriterier tagits fram för att avgöra vilken bedömning respektive perspektiv ska ha.

⁵ SALSA, Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala SambandsAnalyser

⁶ UU § 61/2016-06-08

⁷ UU § 42/2017-05-17

3.3.3. Statistik i grundskolan

Vi har utgått från granskningen år 2012 och uppdaterat statistiken i rapporten. Det har skett vissa förändringar av definitioner och sammanställning av den officiella statistiken sedan år 2012. Vi har använt den uppdaterade statistiken så att tidsserierna blir enhetliga.

Elevunderlag åren 2011-2018 – Hur säker var prognosen?

Tabell redovisar prognosen för elevunderlaget i grundskolan för åren 2011-2018 som presenterades i rapporten år 2012. I tabellen var inte elever som saknar uppehållstillstånd med.

Skola	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Högsby	138	133	132	124	128	128	126	128
Berga	54	47	44	32	38	37	39	41
Ruda	62	49	51	48	47	47	54	54
Fågelfors	25	26	27	23	25	24	26	27
Fagerhult	33	39	42	40	43	43	37	36
Summa	312	294	296	267	281	279	282	286
År 7-9	202	190	178	172	160	165	151	155
Totalt grundskola	514	484	474	439	441	444	433	441

Källa: Kommunen

Läsåret 16/17

Skola	Förskoleklass	Grundskolan
Berga skola	10	64
Fagerhults skola f-6		42
Fröviskolan f-6	35	192
Fröviskolan 7-9		194
Skyttefällaskolan f-6	14	15 (årskurserna 2-4)
Tallåsskolan f-6	13	66
Ugglemoskolan f-6	6	36
Totalt antal elever	78	609

Källa (Skolverket)

Mellan åren 2011-2018 angav prognosen att det totala elevunderlaget för grundskolan skulle minska med 73 personer eller 14 procent. Utfallet läsåret 16/17 visar på en helt annan skolstruktur och ett helt annat elevantal. Prognosen för detta läsår angav omkring 430-440 elever. Utfallet blev 78 elever i förskoleklass och 609 elever i grundskolan

Andel elever som inte uppnått målen

I följande tabell redovisas andelen i procent som inte har uppnått målen i ett, flera eller alla ämnen. År 2015 omfattar läsåret 2015/16. Statistiken för läsåret 2016/17 är inte publicerad ännu.

Kommun	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Högsby	22,6	28,0	34,5	22,4	28,6	28,1	28,4	22,9	34,4
Alvesta	25,4	23,3	25,9	19,5	20,6	22,5	25,3	29,4	31,6
Lessebo	22,4	32,9	36,1	26,4	35,9	30,0	39,5	24,1	30,2

Källa: Jämförelsetal Skolverket

Åren 2011 till 2013 var det årligen omkring 28 % av eleverna som inte nådde målen i ett eller flera ämnen. Detta förbättrades under läsåret 2013/14 för att kraftigt försämrades under 2015/16.

Andel behöriga elever till gymnasieskolan

I följande tabell redovisas andelen behöriga till gymnasieskolans nationella program. Statistiken ändrades år 2011 till att redovisa behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram.

För att en elev ska vara behörig krävs godkänt betyg i ämnena svenska/svenska som andraspråk, engelska och matematik samt i 5 ytterligare ämnen, totalt 8 ämnen. Andelen beräknas av de elever som fått eller skulle ha fått betyg enligt det mål och kunskapsrelaterade betygssystemet (elever som saknar godkänt betyg i alla ämnen ingår). Elever som ej fått betyg enligt det mål och kunskapsrelaterade betygssystemet ingår ej. Inför gymnasievalet år 2011 infördes fyra olika krav på behörighet till gymnasieskolan. Förutom behörighetskravet till yrkesprogram finns det tre olika krav på att vara behörig till högskoleförberedande program, vilket innebär att ha godkänt betyg i totalt 12 ämnen. Att vara behörig till yrkesprogrammen används som ett sammanfattande mått för behörighet till gymnasieskolan i redovisning över tid då det är detsamma som att vara behörig till något av gymnasieskolans program.

Andel behöriga till gymnasieskolan

Kommun	2007	2008	2009	2010
Högsby	91,7	86,6	77,0	86,8
Alvesta	89,3	89,5	88,7	87,9
Lessebo	91,8	84,6	75,3	84,0

Källa: Jämförelsetal Skolverket

Andel behöriga till yrkesprogram

Kommun	2011	2012	2013	2014	2015
Högsby	85,7	84,2	77,8	82,9	75,0
Alvesta	89,2	87,6	83,7	84,3	79,1
Lessebo	79,3	78,9	77,6	84,3	80,2

Andelen elever som når målen för grundskolan i jämförelse med skolverkets verktyg SALSA

År	Andel elever som uppnått målen	Modellberäknat värde	Avvikelse / Residual
2009	66 %	68 %	-3
2010	78 %	71 %	7
2011	71 %	72 %	-1
2012	72 %	67 %	5
2013	72 %	70 %	2
2014	77 %	74 %	3
2015	66 %	59 %	7
2016	68 %	59 %	9

Källa: SALSA Skolverket

SALSA är en statistisk modell som jämför kommuners och skolors betygsresultat. Det betyder att kommunernas och skolornas resultat räknas fram genom att de faktiska betygsresultaten sätts i relation till ett antal bakgrundsfaktorer.

Det är föräldrarnas utbildningsnivå, andel elever födda i Sverige med utländsk bakgrund, andelen elever födda utomlands och fördelningen pojkar/flickor som utgör bakgrundsfaktorerna. Störst betydelse för resultaten i modellen har föräldrars utbildningsnivå.

Andelen elever som når målen i Högsby ligger över det modellberäknade värde som räknas fram enligt SALSA.

Antal lärare per 100 elever (2007-2011) och antal elev per lärare (2012-2016)

I följande tabell redovisas antal lärare per 100 elever.

Kommun	2007	2008	2009	2010	2011
Högsby	8,0	8,9	7,8	8,0	8,4
Alvesta	8,1	8,2	7,1	7,8	7,7
Lessebo	7,4	7,6	8,1	8,5	8,9

Källa: Jämförelsetal Skolverket

I följande tabell redovisas antal elever per lärare (heltidstjänster)

Kommun	2012	2013	2014	2015	2016
Högsby	13,1	12,2	12,8	12,5	10,9
Alvesta	13,1	12,7	13,1	12,6	12,9
Lessebo	10,4	11,5	12,2	12,5	12,8

Källa: Jämförelsetal Skolverket

Högsby har en tydlig utveckling mot färre elever per lärare under perioden 2012-2016.

Andel lärare (heltidstj.) med pedagogisk högskoleexamen

I följande tabell redovisas andel lärare med pedagogisk högskoleexamen.

Kommun	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Högsby	91	86	93	93	91	86	89	92	89	87
Alvesta	84	87	91	89	89	90	92	94	92	90
Lessebo	92	92	90	89	93	91	90	90	88	87

Källa: Jämförelsetal Skolverket

3.3.4. Bedömning

Vi konstaterar att det finns mål för kvalitet för verksamheten inom ramen för de inriktningsmål som kommunfullmäktige beslutat om. Utbildningsutskottet bereder resultatmål inför kommande års budgetprocess. Resultatmålen utvärderas årligen. I delårsrapporten per 2017-08-31 finns utrymme att förtydliga beskrivningen av vad bedömningen av kunskapsmålet grundar sig på.

Statistik visar att utmaningen har ökat för flera av de nyckeltal som ingick i revisionsrapporten från år 2012. Vi anser att utvecklingen till största del beror på den ökning av antalet elever som skett under de senaste årens flyktingkris.

Antal elever i grundskolan år 2016 är markant fler än vad prognosen från år 2012 angav för år 2016. Utifrån tabellerna är det även möjligt att utläsa att organisationen har förändrats sedan granskningen 2012. Det är anmärkningsvärt att det läsåret 16/17 fanns en skola med 15 elever i grundskola och 14 barn i förskoleklass. Idag är det totalt 42 elever enligt kommunens hemsida.

Elevantalsökningen är sannolikt en följd av nyanlända till kommunen under de senaste årens flyktingkris. Detta återspeglas även i elevresultaten. Det går inte att förvänta sig att nyanlända elever i de högre årskurserna ska klara alla målen i grundskolan. Det finns inte tid eller möjlighet att nå målen i alla ämnen på några få år.

SALSA-värdet visar att kommunens elever i årskurs 9 har en måluppfyllelse som överstiger det förväntade värdet utifrån förutsättningarna. Detta är en positiv utveckling sedan år 2011.

Lärartätheten har utvecklats positivt. Det är färre elever per lärare jämfört med år 2012. Samtidigt är det något lägre andel lärare som har pedagogisk högskoleexamen.

Vi bedömer kontrollmålet som delvis uppfyllt.

2017-12-20

Caroline Liljebjörn

Uppdragsledare

Viktor Prytz

Projektledare